

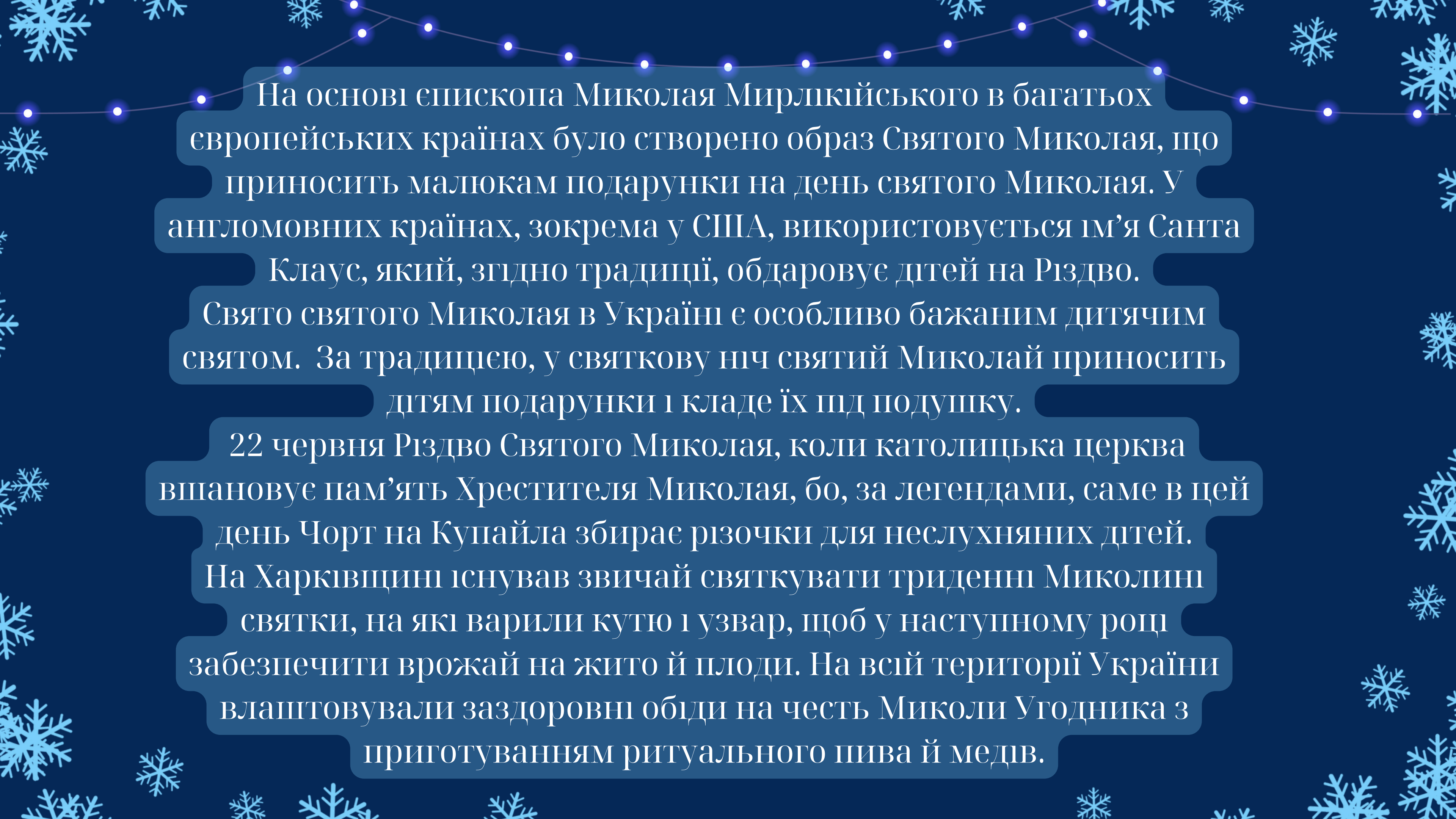
3 Днём
СВЯТОГО
МИКОЛАЯ

*«Снігом, снігом та ледами ген здалека йде
в наш край, йде з гостинцями, дарами
Преподобний Миколай...»*

Миколай Мирлікійський, Миколай Чудотворець (15 березня 270 — 6 грудня 343) — християнський священник грецького походження в Римській імперії, єпископ Мирський, святий.

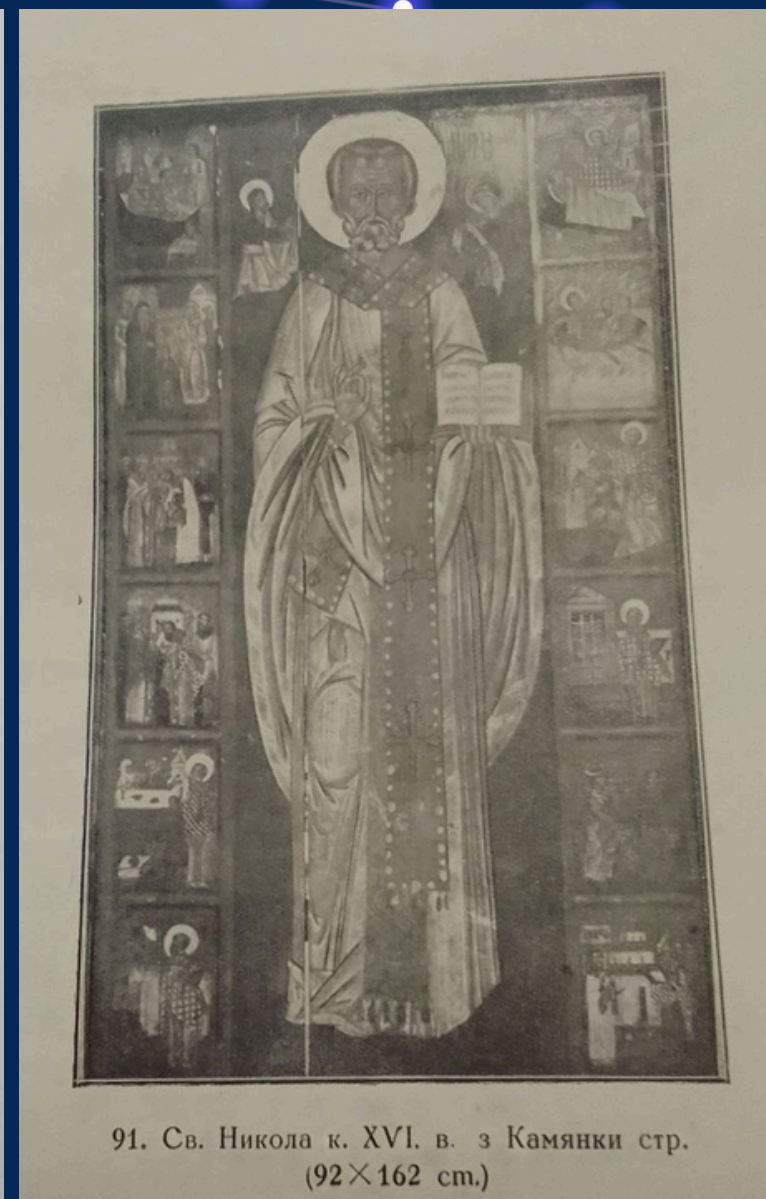
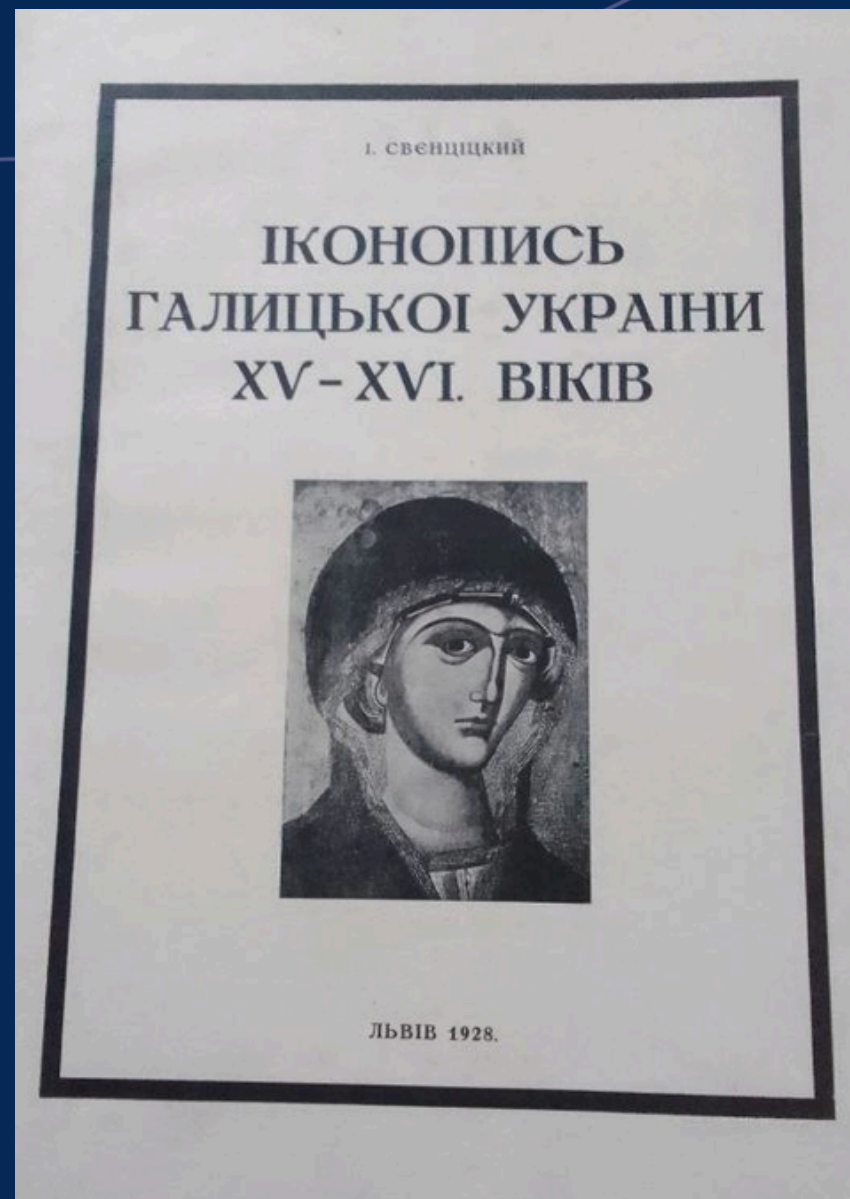
Один із найбільш шанованих святих у католицьких, православних і деяких протестантських церквах. День вшанування — 6 грудня. За переказами звершив багато чудес за життя і після смерті. Перші згадки про вшанування датуються VI століттям, коли імператор Юстиніан I збудував на честь святого церкву в Константинополі.

На основі єпископа Миколая Мирлікійського в багатьох європейських країнах було створено образ Святого Миколая, що приносить малюкам подарунки на день святого Миколая. У англomовних країнах, зокрема у США, використовується ім'я Санта Клаус, який, згідно традиції, обдаровує дітей на Різдво.

Свято святого Миколая в Україні є особливо бажаним дитячим святом. За традицією, у святкову ніч святий Миколай приносить дітям подарунки і кладе їх під подушку.

22 червня Різдво Святого Миколая, коли католицька церква вшановує пам'ять Хрестителя Миколая, бо, за легендами, саме в цей день Чорт на Купайла збирає різочки для неслухняних дітей. На Харківщині існував звичай святкувати триденні Миколині святки, на які варили кутю і узвар, щоб у наступному році забезпечити врожай на жито й плоди. На всій території України влаштовували заздоровні обіди на честь Миколи Угодника з приготуванням ритуального пива й медів.

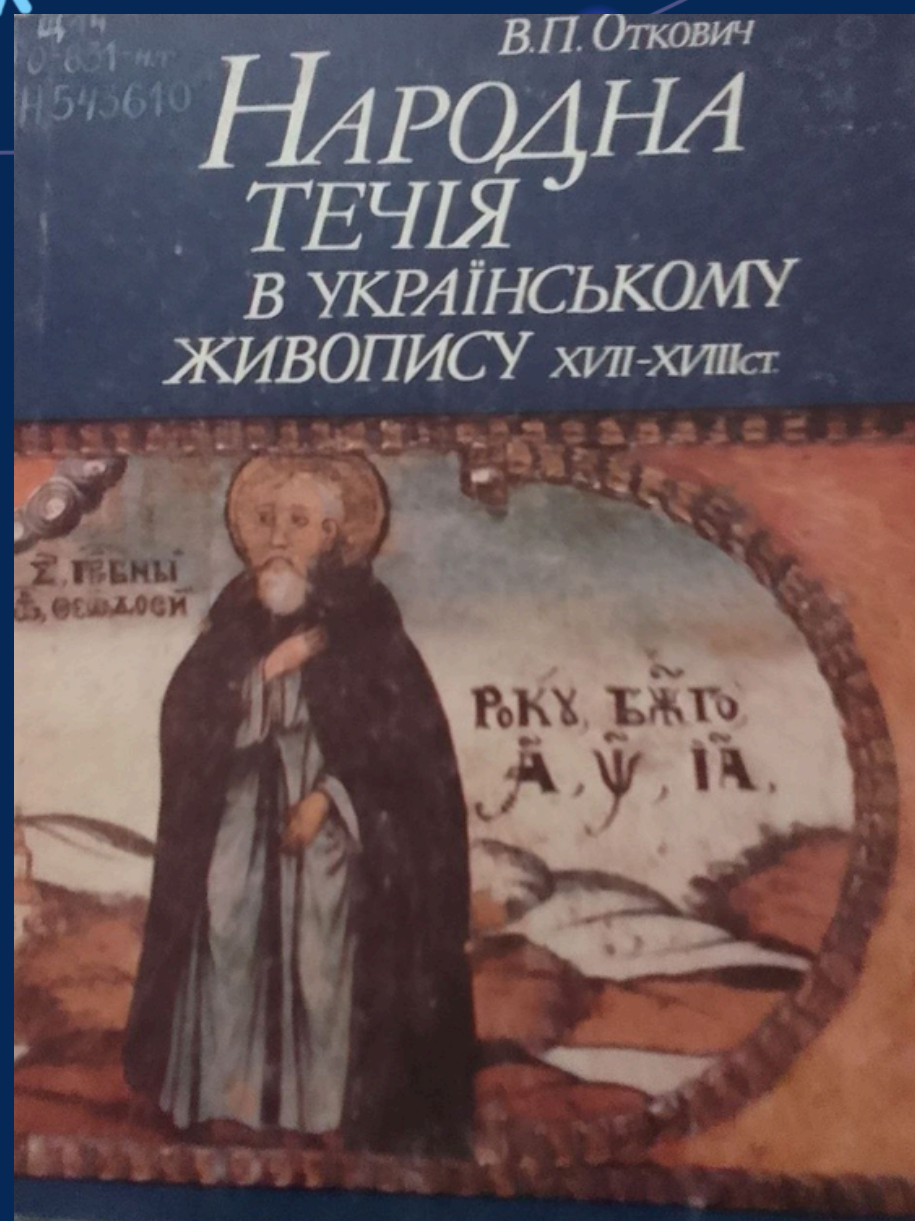

Свенціцький І. Іконопись Галицької України XV–XVI віків / І. Свенціцький. – Львів, 1928. – 100 с. – 75, С-241-и., 471341.

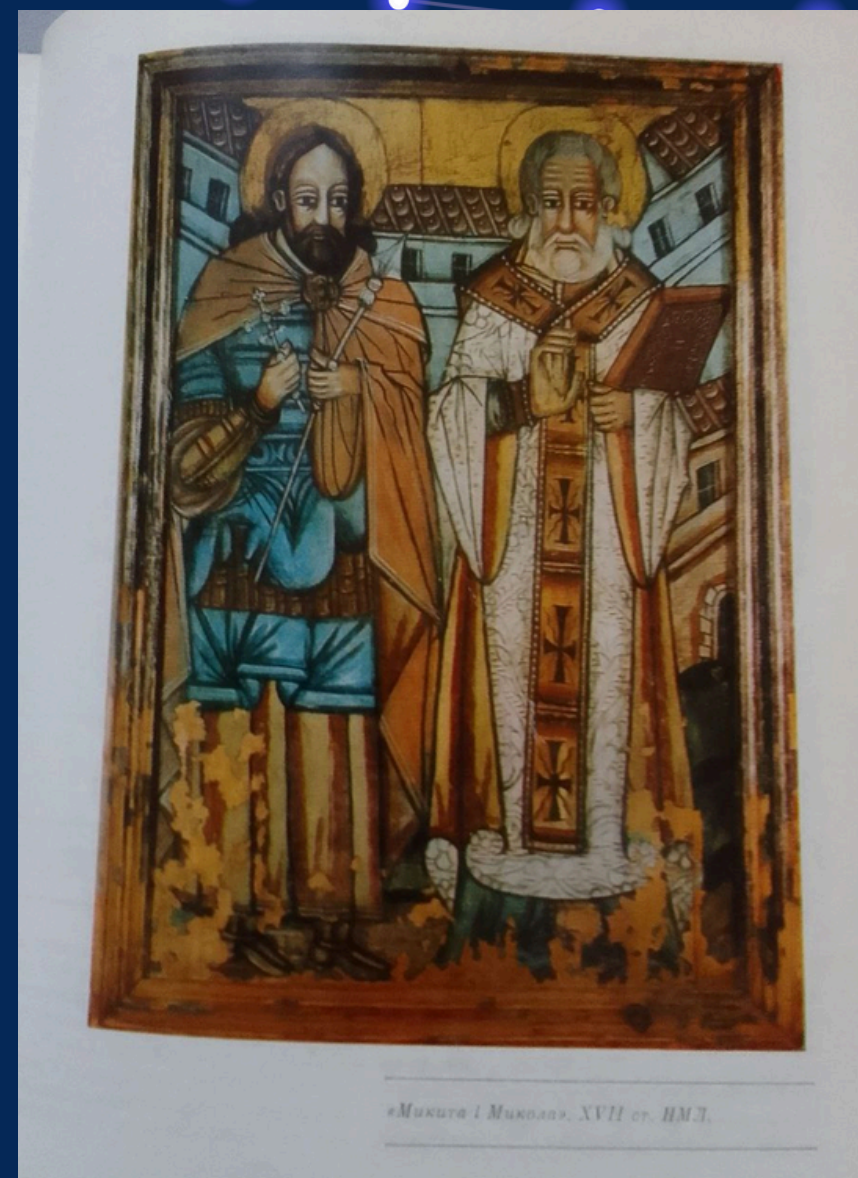
Книга українського філолога та етнографа Іларіона Свенціцького (1876–1956) містить дослідження галицького іконопису. Автор зібрав і упорядкував великий мистецький матеріал, зробив ретельний опис творів, в тому числі – зображень св. Миколи.

Український іконопис XII – XIX ст. з колекції НХМУ : альбом. – Хмельницький : Галерея ; Київ : Артания Нова, 2005. – 256 с. У книзі розповідається про українські ікони з колекції Національного художнього музею України (Київ). Наводяться зображення багатьох ікон різних майстрів, в тому числі зображення св. Миколи.

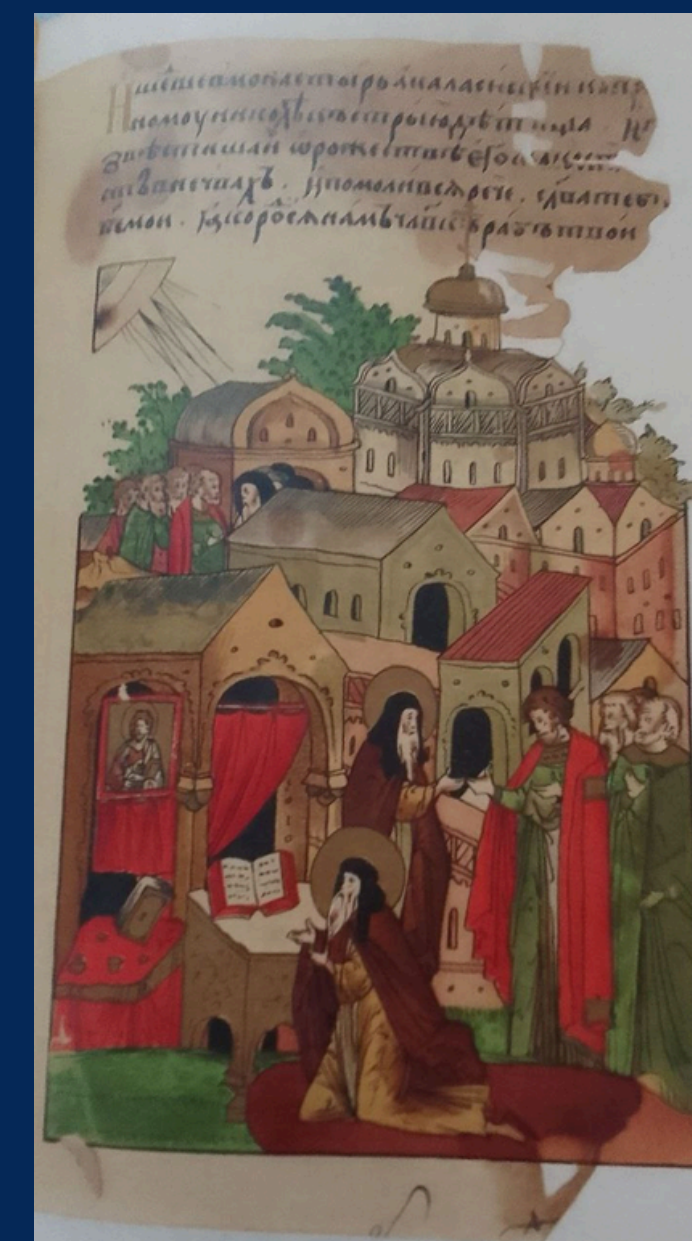
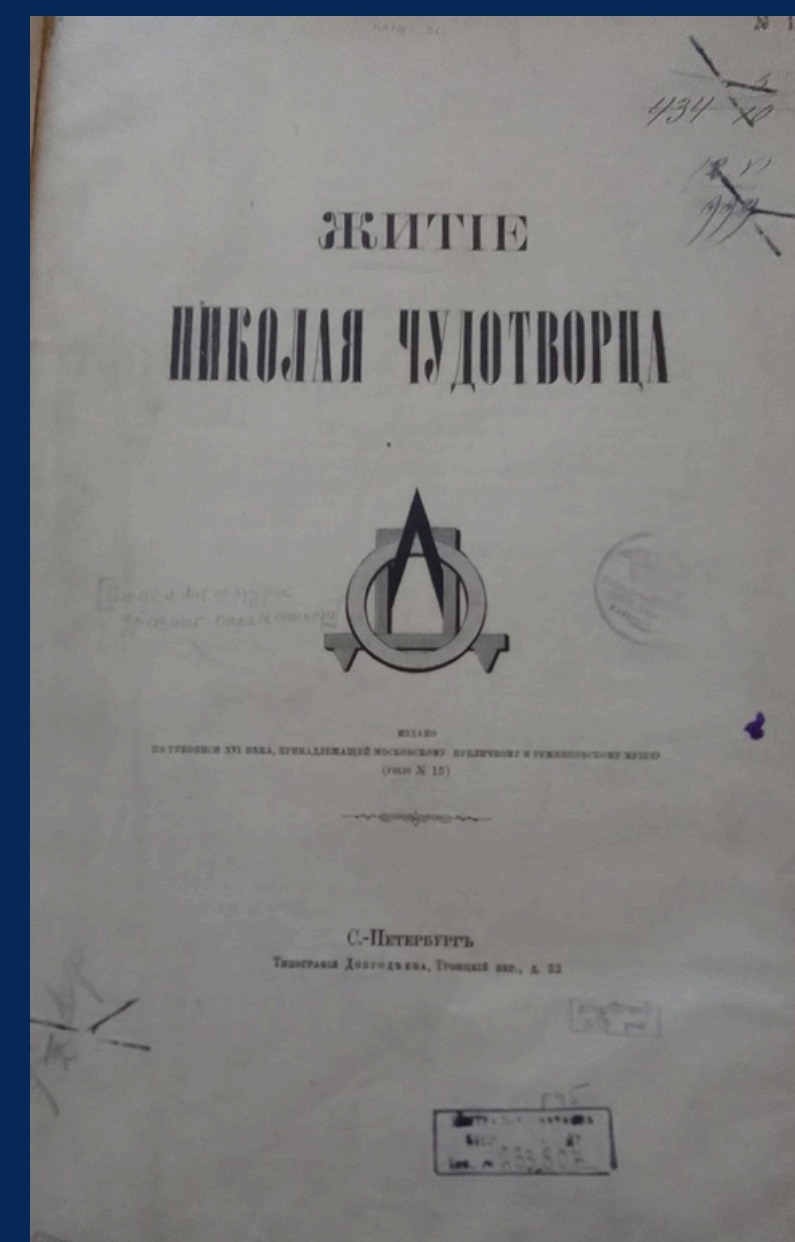

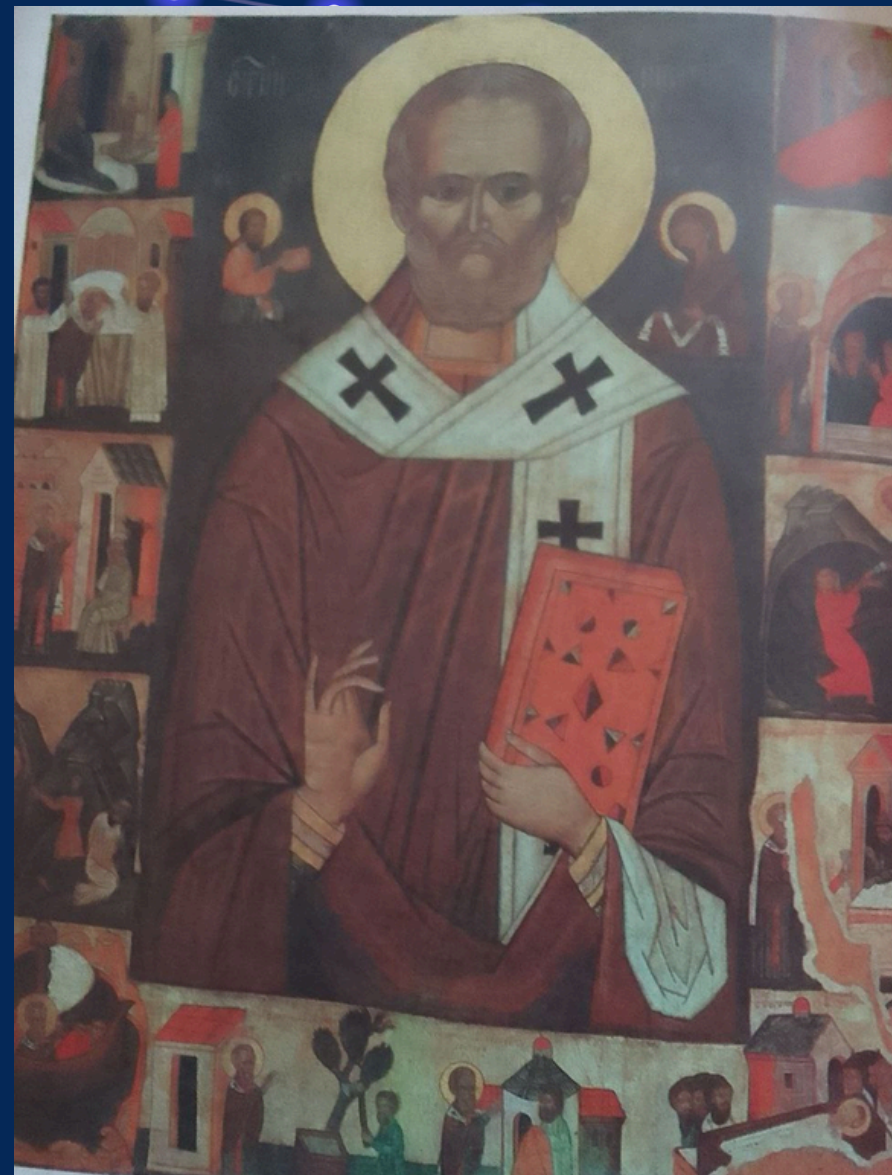
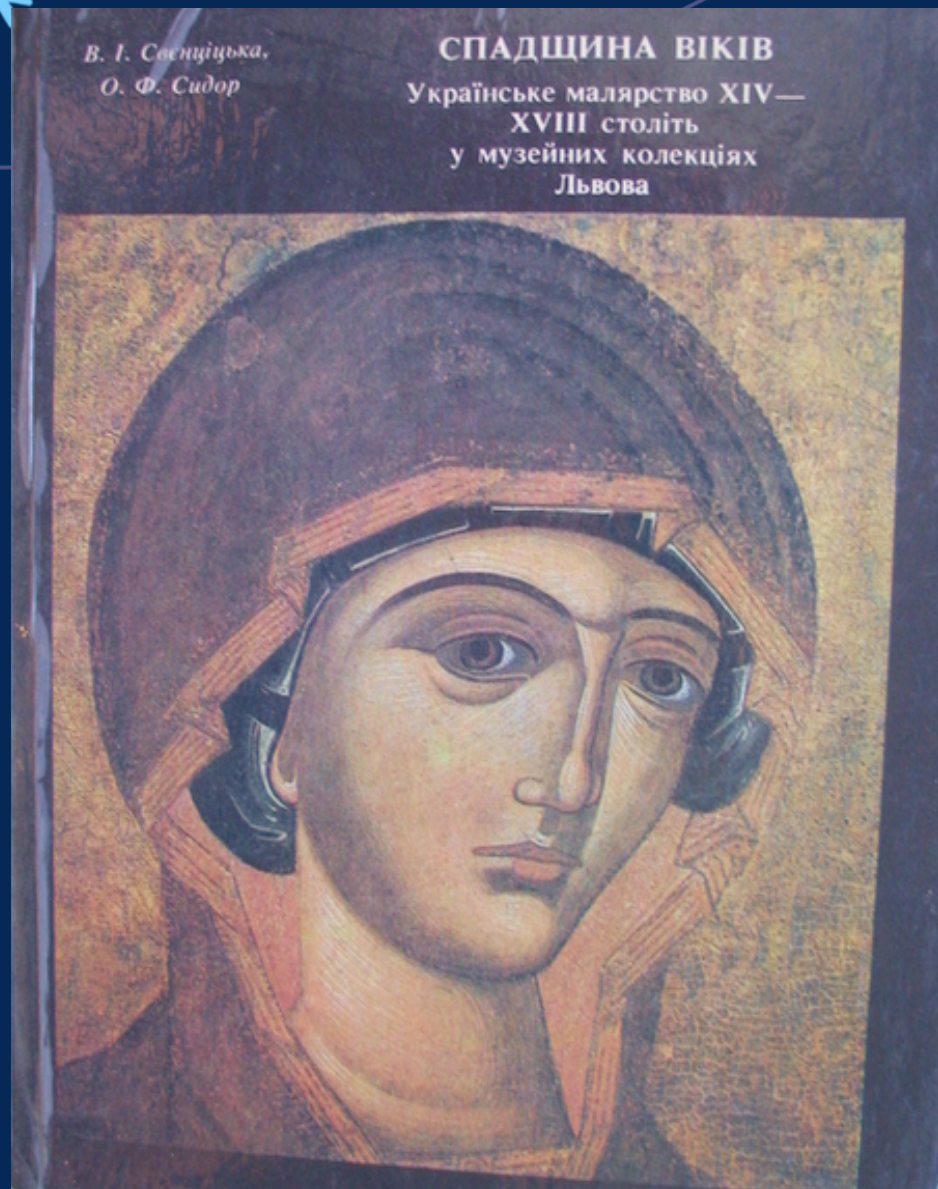

Откович В. П. Народна течія в українському живопису XVII–XVIII ст. / В. П. Откович. – Київ : Наук. думка, 1990. – 94 с. – ІД14, О-831-н.т., Н543610. Автор розглядає народний живопис, поширений у формі побутового іконопису. Він пише про локальні центри народного живопису, особливості його іконографії, поетики і стилістики.

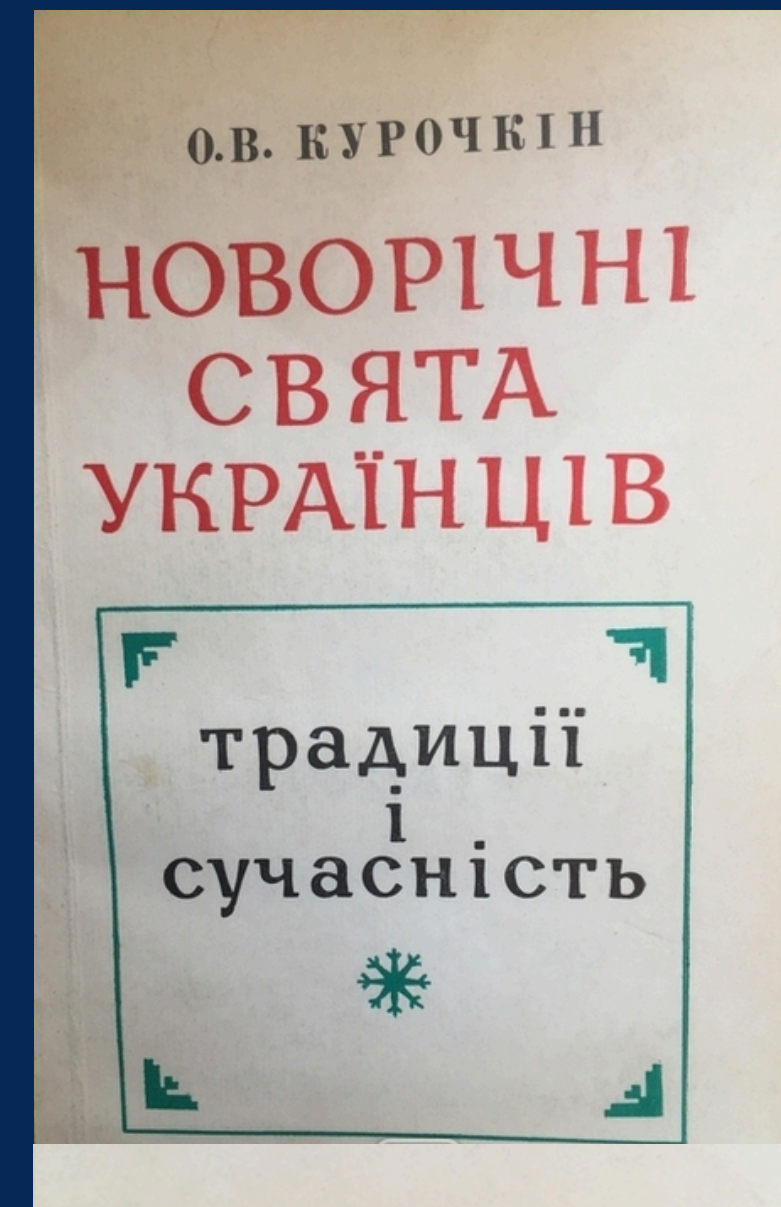

Житие Николая Чудотворца : изд. по рукописи XVI в., принадлежащей Московскому публ. и Румянцевскому музею. – СПб. : Тип. Добродеева, 1882. – 240 л. – 233807. Ця книга – факсимільне видання рукопису XVI ст., що містить життєпис св. Миколая. Книга ілюстрована кольоровими та чорно-білими гравюрами.

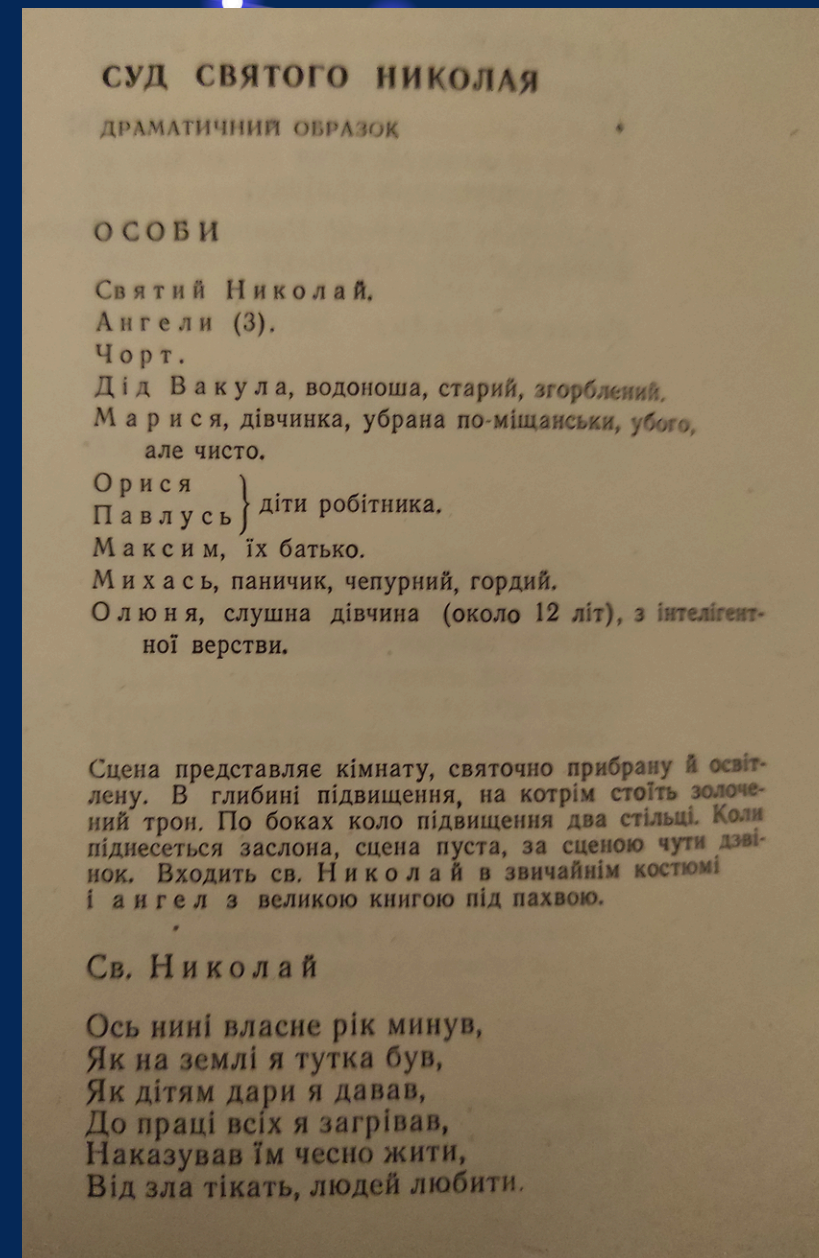
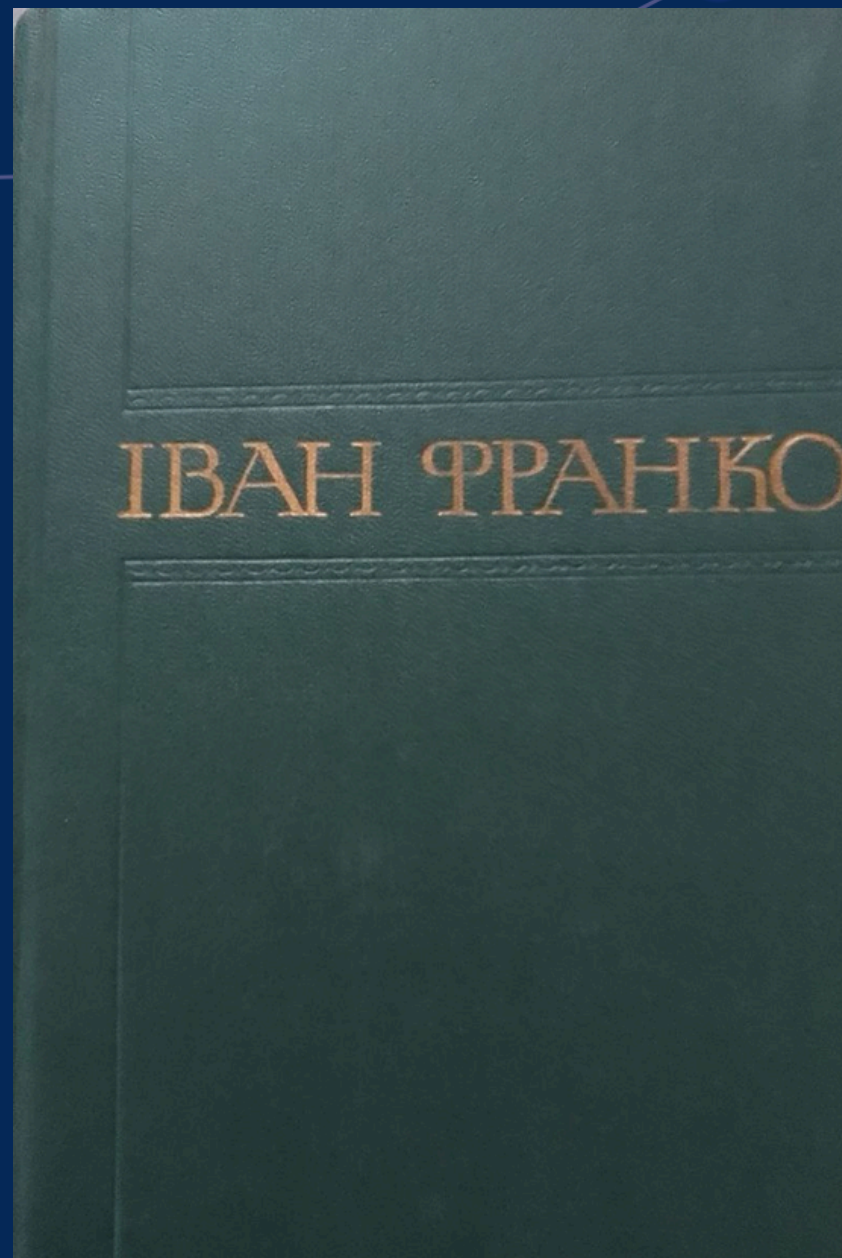

Курочкін О. В. Новорічні свята українців : Традиції і сучасність / О. В. Курочкін. – Київ : Наук. думка, 1978. – 191 с. У монографії розглядається новорічний цикл календарних звичаїв та обрядів українського населення середини ХІХ – початку ХХ ст. Значну увагу приділено проблемам соціальної трансформації та переосмислення традицій та обрядів.

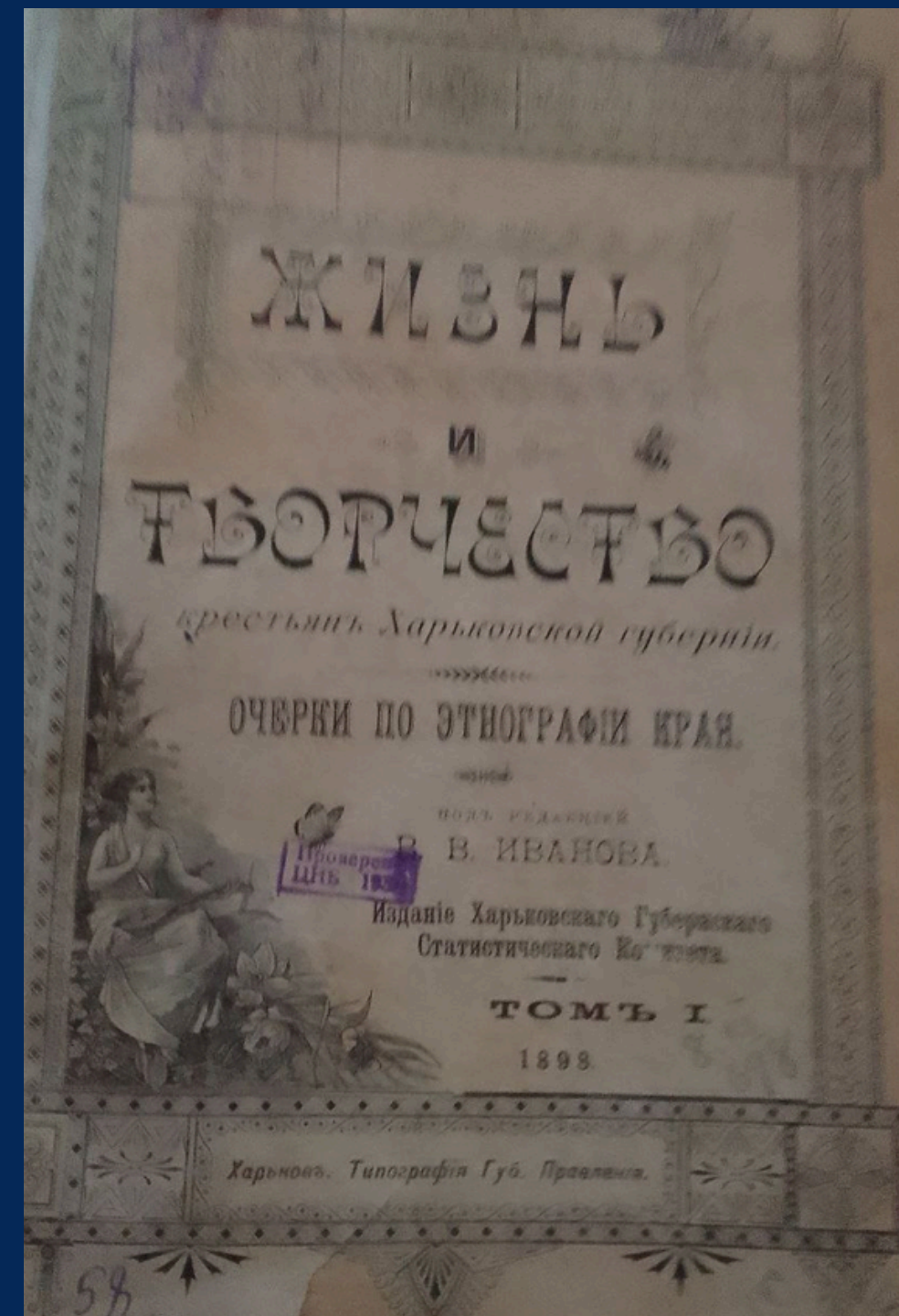

Свенціцька В. І. Спадщина віків : Укр. малярство ХІV ХVІІІ ст. у музейних колекціях Львова / В. І. Свенціцька, О. Ф. Сідор. – Львів : Каменяр, 1990. – 72 с., 64 арк. іл. – ІЦ14, С-241-с.в., Н528627.

Книга розповідає про твори українського іконопису, що зберігаються в львівських музеях, та про невідомих та відомих художників, які їх створили. Представлені також ікони Св. Миколи (зокрема, Св. Микола з життям (з церкви Параскеви у Радружі, кінець ХІV– початок ХVст.).

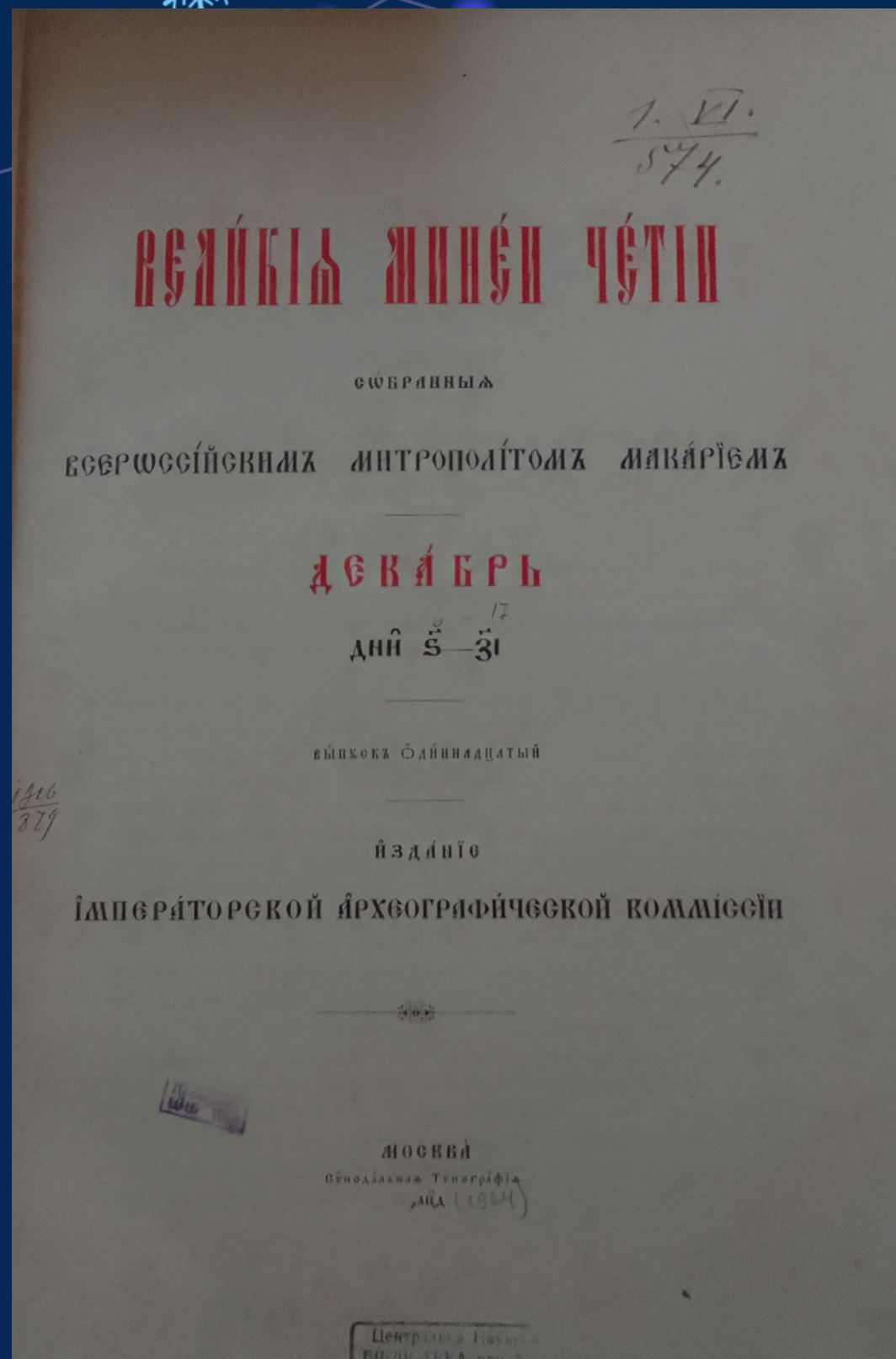

Жизнь и творчество крестьян Харьковской губернии : очерки по этнографии края. Т. 1 / под ред. В. В. Иванова. – Харьков : Тип. Губ. Правл., 1898. – 1012 с. Подані звичаї та обряди селян різних куточків Харківщини.

Франко Іван. Суд святого Николая : (драм. образок) / І. Франко // Зібрання творів : у 50 т. – Київ, 1979. – Т. 24 : Драматичні твори. – С. 346–357.

Ця напівзабута п'єса для дітей була написана І. Франком у 1895 р., потім неодноразово виставлялася у Львові та Чернівцях. В ній йдеться про дітей, що стають перед Св. Миколаєм, який має нагородити того, хто зробив найбільше добра за рік. Нагород (медяник) дістається дівчинці Олюні, яка весь рік опшувалася бідними дітьми. Добра дівчинка прохає св. Миколая розділити пиріг на всіх дітлахів.

Великие Минеи Четии, собранные всероссийским митрополитом Макарием. Декабрь. Дни 6-17. Вып. 11. – М. : Синод. Тип., 1904. – [337 л.]. – (Памятники славяно-русской письменности).

Каравелов Л. Памятники народного быта болгар. Кн.1 / Л. Каравелов. – М. : Тип. Андерса, 1861. – 324 с. Среди иного подано календарний цикл і особливості святкування дня св. Миколи у болгар.

Віртуальну виставку підготувала
працівниця ЦНБ
Азаренкова Олександра